

Praktyczny wykład Nowego Testamentu

Ewangelia według Łukasza

Część I

Materiały do wykładów (wykład 2.)

Autor: Marek Kaczmarczyk

Spis treści

Uwagi do oznaczeń w materiałach	3
SEKCJA A [1,5-80].....	4
Budowa i wewnętrzny kontekst	4
AKCENT SEKCJI A - SEKWENCJA B.....	5
SEKCJA A - WARSTWA I.....	6
SEKCJA B [2,1-40].....	7
Budowa i wewnętrzny kontekst	7
SEKCJA B – akcenty lokalne	8
[2,6-21] FRAGMENT B - Świadczenie anioła Pańskiego i pasterzy o przyjściu na świat Zbawiciela Pana.	8
[2,25-38] FRAGMENT B1 - Prorockie świadectwo Symeona i Anny o Jezusie – zapowiedź zbawienia dla świata i konfliktu Jezusa z przeciwnikami.	8
SEKCJA C [2,41-3,38].....	9
Budowa i wewnętrzny kontekst	9
FRAGMENT B - budowa i przesłanie akcentu SEKCJI C.....	10
SEKCJA D [4,1-15].....	11
Budowa i wewnętrzny kontekst	11
SEKCJA E [4,16-30].....	12
Budowa i wewnętrzny kontekst	12
Wprowadzenie do SEKCJI F [4,31-8,56]	13
Argument SEKCJI F [4,31-8,56].....	14

Uwagi do oznaczeń w materiałach

W materiałach zamieszczone zostały schematy blokowe i teksty z zaznaczeniem ich budowy w postaci mniej lub bardziej uproszczonej. W celu wskazania w tekście miejsc istotnych z punktu widzenia retoryki biblijnej wprowadzone zostały zaznaczenia kolorem. Poniższa tabela przedstawia sposób oznaczeń.

Legenda

Kolor czcionki /ramki	Rola zaznaczonego tekstu
czerwony	Oznaczenie tekstu w pozycji głównego akcentu. W przypadku relacji antytetycznej, wskazanie akcentu drugorzędneho.
czerwony	Oznaczenie tekstu w pozycji głównego akcentu. W przypadku relacji antytetycznej, wskazanie akcentu pierwszorzędnego.
fioletowy	Oznaczenie tekstu w pozycji akcentu lokalnego.
brązowy	W przypadku relacji antytetycznej, wskazanie lokalnego akcentu drugorzędneho.

Przykłady:

<p>A abc</p> <p>B abc</p> <p>B1 abc</p> <p>A abc</p>	<p>A abc</p> <p>abc</p> <p>B abc</p> <p>A1 abc</p> <p>abc</p> <p>abc</p> <p>abc</p>	<p>Tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p> <p>tekst tekst tekst tekst</p>	<p>Tekst tekst tekst Tekst</p> <p>tekst tekst Tekst tekst</p> <p>tekst Tekst tekst tekst</p> <p>Tekst tekst tekst Tekst</p> <p>tekst tekst Tekst tekst</p> <p>tekst Tekst tekst tekst</p> <p>Tekst tekst tekst Tekst</p> <p>tekst tekst Tekst tekst</p> <p>tekst Tekst tekst tekst</p>
<p>Tekst został przedstawiony z zaznaczeniem jego budowy poprzez wcięcia i oznaczenia jego części.</p> <p>Kolorem czerwonym oznaczono sam tekst w miejscach akcentu głównego, akcenty pierwszorzędny i drugorzędny.</p>	<p>Tekst został przedstawiony z zaznaczeniem jego budowy poprzez wcięcia i oznaczenia jego części.</p> <p>Kolorem czerwonym oznaczono sam tekst w miejscu akcentu głównego.</p> <p>Lokalne akcenty pierwszorzędne zaznaczone są na fioletowo, a drugorzędny na brązowo.</p>	<p>Tekst zwarty bez zaznaczonej graficznie budowy. Zawiera jedynie wskazanie miejsc akcentowanych.</p> <p>Na fioletowo wskazano miejsce akcentu lokalnego.</p>	<p>Tekst zwarty bez zaznaczonej graficznie budowy. Zawiera jedynie wskazanie miejsc akcentowanych.</p> <p>Kolorami brązowym i fioletowym wskazano miejsca akcentu lokalnego, którego elementy są w relacji antytetycznej. Akcent pierwszorzędny zaznaczono na fioletowo, a drugorzędny na brązowo.</p>

SEKCJA A [1,5-80]

Budowa i wewnętrzny kontekst

[1,5-38] SEKWENCJA A

[1,5-25] FRAGMENT A1 - Zapowiedź narodzin Jana Chrzciciela, proroka poprzedzającego Pana. Chwilowa niewiara Zachariasza.

[1,26-38] FRAGMENT B1 - Zapowiedź narodzin Syna Bożego, Syna Dawida. Maria daje wiarę i poddaje się woli Boga.

[1,39-56] SEKWENCJA B
Pochwała wiary Marii. Radość Marii i Elżbiety.

[1,57-80] SEKWENCJA A1

[1,57-66] FRAGMENT A2 – Narodziny Jana Chrzciciela i uwolnienie języka Zachariasza. Posłuszeństwo Elżbiety i Zachariasza.

[1,67-80] FRAGMENT B2 – Proroctwo Zachariasza – uwielbienie Boga za Jego wierność i spełnienie obietnicy dania Zbawiciela – Wyzwolicielem.

Związki:

FRAGMENT A1-A2 – motywy publicznego znaku powiązanego z pojawieniem się proroka poprzedzającego Chrystusa: świadkami nadzwyczajnej zapowiedzi są osoby towarzyszące Zachariaszowi przed świątynią – w czasie nadawania imienia Jan ponownie sąsiadzi stają się świadkami odzyskania mowy przez Zachariasza; dopowiadają się same odebranie zdolności mowy Zachariaszowi i odzyskanie mowy; dopełniają się: zapowiedź narodzin Jana Chrzciciela – spełnienie się zapowiedzi.

FRAGMENT B1-B2 – wspólny motyw to zapowiedź bliskiego narodzenia się Syna Bożego i spełnienia się obietnicy Boga dania Zbawiciela, Syna Dawida – Króla nad Izraelem; w pewnym sensie oba FRAGMENTY dopełniają się przez zapowiedź przyjścia na świat Chrystusa i stan ciąży Marii; prorocka mowa Zachariasza to radość z Bożego dzieła w chwili, gdy Jezus jest już w łonie Marii.

Notatki

SEKCJA A - WARSTWA I

[1,5-38] SEKWENCJA A

[1,5-25] FRAGMENT A1 - Zapowiedź narodzin Jana Chrzciciela, proroka poprzedzającego Pana. Niewiara Zachariasza.

(5) Za dni Heroda, króla judzkiego, żył pewien kapłan imieniem Zachariasz, ze zmiany kapłańskiej Abiasza. Miał on za żonę jedną z córek Aarona, a na imię jej było Elżbieta. (6) Oboje byli sprawiedliwi wobec Boga, postępując nienagannie według wszystkich przykazań i ustaw Pańskich. (7) Lecz nie mieli potomstwa, ponieważ Elżbieta była nieplodna, a oboje byli już w podeszłym wieku. (8) I stało się, gdy sprawował służbę kapłańską przed Bogiem w kolejności przypadającej nań zmiany, (9) że według zwyczaju urzędu kapłańskiego na niego padł los, by wejść do świątyni Pańskiej i złożyć ofiarę z kadzidła, (10) cała zaś rzesza ludu modliła się na dworze w godzinie tej ofiary. (11) Wtem ukazał się mu anioł Pański, stojący po prawej stronie ołtarza kadzidlanoego. (12) I zatrwożył się Zachariasz na jego widok, i lęk go ogarnął. (13) Anioł zaś rzekł do niego: Nie bój się, Zachariaszu, bo wysłuchana została modlitwa twoja, i żona twoja, Elżbieta, urodzi ci syna i nadasz mu imię Jan.

(14) I będziesz miał radość i wesele, i wielu z jego narodzenia radować się będzie. (15) Będzie bowiem wielki przed Panem; i wina, i napoju mocnego pić nie będzie, a będzie napełniony Duchem Świętym już w łonie matki swojej. (16) Wielu też spośród synów izraelskich nawróci do Pana, Boga ich. (17) On to pójdzie przed nim w duchu i mocy Eliaszewej, by zwrócić serca ojców ku dzieciom, a nieposłusznych ku rozprawie sprawiedliwych, przygotowując Panu lud prawy.

(18) Wtedy rzekł Zachariasz do anioła: Po czym to poznam? Jestem bowiem stary i żona moja w podeszłym wieku. (19) A odpowiadając anioł rzekł do niego: Jam jest Gabriel, stojący przed Bogiem, i zostałem wysłany, by do ciebie przemówić i zwiastować ci tę dobrą nowinę. (20) Otóż zaniemówisz i nie będziesz mógł mówić aż do dnia, kiedy się to stanie, bo nie uwierzyłeś słowom moim, które się wypełnią w swoim czasie. (21) A lud oczekiwał Zachariasza, i dziwili się, że tak długo przebywa w świątyni. (22) A kiedy wyszedł, nie mógł mówić do nich, i poznali, że miał widzenie w świątyni; dawał im też znaki i pozostał niemym. (23) A gdy minęły dni jego służby, odszedł do domu swego. (24) A po tych dniach Elżbieta, żona jego, poczęła i ukrywała się przez pięć miesięcy, mówiąc: (25) Tak mi uczynił Pan w dniach, kiedy wejrzał na mnie, by zdjąć ze mnie hańbę wśród ludzi.

[1,26-38] FRAGMENT B1 - Zapowiedź narodzin Syna Bożego – Maria daje wiarę i poddaje się woli Boga.

(26) A w szóstym miesiącu Bóg posłał anioła Gabriela do miasta galilejskiego, zwanego Nazaret, (27) do panny poślubionej mężowi, któremu było na imię Józef, z domu Dawidowego, a pannie było na imię Maria. (28) I wszedłszy do niej, rzekł: Bądź pozdrowiona, łaską obdarzona, Pan z tobą, błogosławionaś ty między niewiastami. (29) Ale ona zatrwożyła się tym słowem i rozważała, co by mogło znaczyć to pozdrowienie. (30) I rzekł jej anioł: Nie bój się, Mario, znalazłaś bowiem łaskę u Boga. (31) I oto poczniesz w łonie, i urodzisz syna, i nadasz mu imię Jezus. (32a) Ten będzie wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego.

(32b) I da mu Pan Bóg tron jego ojca Dawida. (33) I będzie królował nad domem Jakuba na wieki, a jego królestwu nie będzie końca.

(34) A Maria rzekła do anioła: Jak się to stanie, skoro nie znam męża? (35) I odpowiadając anioł, rzekł jej: Duch Święty zstąpi na ciebie i moc Najwyższego zacięni cię. Dlatego też to, co się narodzi, będzie święte i będzie nazwane Synem Bożym. (36) I oto Elżbieta, krewna twoja, którą nazywają nieplodną, także poczęła syna w starości swojej, a jest już w szóstym miesiącu. (37) Bo u Boga żadna rzecz nie jest niemożliwa. (38a) I rzekła Maria: Oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa twego. (38b) I anioł odszedł od niej.

[1,39-56] SEKWENCJA B - Pochwała wiary Marii. Radość Marii i Elżbiety.

[...]

[1,57-80] SEKWENCJA A1

[1,57-66] FRAGMENT A2 – Narodziny Jana Chrzciciela (uwolnienie języka Zachariasza).

(57) A gdy dla Elżbiety nastał czas rozwiązania, urodziła syna. (58) I usłyszeli sąsiedzi i krewni jej, że Pan okazał jej wielkie miłosierdzie, i cieszyli się razem z nią.

(59) A dnia ósmego zesłali się, aby obrzezać dziecię, i chcieli mu nadać imię ojca jego Zachariasza. (60) Na to odezwała się matka jego i rzekła: Nie tak, lecz nazwany będzie Jan. (61) I rzekli do niej: Nie ma nikogo w rodzinie twojej, który by miał to imię. (62) Więc skinęli na ojca jego, jak je chce nazwać. (63a) A on poprosił o tabliczkę i napisał: Jan jest imię jego. (63b) I wszyscy się zdziwili.

(64) Zaraz też otworzyły się usta jego i jego język, i począł mówić, chwając Boga.

(65) I padł lęk na wszystkich ich sąsiadów, a po całej górskiej krainie judzkiej opowiadano o wszystkich tych wydarzeniach. (66) Wszyscy zaś, którzy o tym słyszeli, wzięli to do serca swego i mówili: Kimże będzie to dziecię? Ręka Pańska bowiem była z nim.

[1,67-80] FRAGMENT B2 – Proroctwo Zachariasza – uwielbienie Boga za spełnienie obietnicy dania Zbawiciela – Wyzwolicielea.

(67) A Zachariasza, ojca jego, napełnił Duch Święty, więc prorokował tymi słowy: (68) Błogosławiony Pan, Bóg Izraela, że nawiedził lud swój i dokonał jego odkupienia, (69) i wzbudził nam mocarnego Zbawiciela w domu Dawida, sługi swego, (70) jak od wieków zapowiedział przez usta Świętych proroków swoich, (71) wybawienie od wrogów naszych i z ręki wszystkich, którzy nas nienawidzą, (72a) litując się nad ojcami naszymi,

(72b) pomny na święte przymierze swoje (73a) i na przyszłe,

(73b) którą złożył Abrahamowi, ojcu naszemu, (73c) że pozwól nam, (74) wybawionym z ręki wrogów bez bojaźni służyć mu (75) w świątobliwości i sprawiedliwości przed nim po wszystkie dni nasze. (76) A ty, dziecię, prorokiem Najwyższego nazwane będziesz, bo poprzedzać będziesz Pana, aby przygotować drogi jego, (77) aby dać ludowi jego poznanie zbawienia przez odpuszczenie grzechów ich, (78) przez wielkie zmiłowanie Boga naszego, dzięki któremu nawiedzi nas światłość z wysokości, (79) by objawić się tym, którzy są w ciemności i siedzą w mrokach śmierci, aby skierować nogi nasze na drogę pokoju. (80) A dziecię rosło i wzmacniało się na duchu, przebywając na pustkowiu, aż do dnia wystąpienia przed Izraelem.

SEKCJA B [2,1-40]

Budowa i wewnętrzny kontekst

[2,1-5] FRAGMENT A - Józef i Maria opuszczają Nazaret z powodu spisu ludności.

[2,6-21] FRAGMENT B - Świadcstwo anioła Pańskiego i pasterzy o przyjściu na świat Zbawiciela Pana.

[2,22-24] FRAGMENT C - Ofiarowanie Jezusa Panu w świątyni jako pierworodnego syna.

[2,25-38] FRAGMENT B1 - Prorockie świadcstwo Symeona i Anny o Jezusie – zapowiedź zbawienia i konfliktu.

[2,39-40] FRAGMENT A1 - Powrót Józefa i Marii z Jezusem do Nazaretu.

Związki:

FRAGMENT A-A1 – rama: wyjście z Nazaretu i powrót.

FRAGMENT B-B1 – motywy wspólne to świadcstwa dotyczące przychodzącego na świat Zbawiciela.

Notatki

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SEKCJA B – akcenty lokalne

[2,1-5] FRAGMENT A - Józef i Maria opuszczają Nazaret z powodu spisu ludności.

(1) I stało się w owe dni, że wyszedł dekret cesarza Augusta, aby spisano cały świat. (2) Pierwszy ten spis odbył się, gdy Kwiryniusz był namiestnikiem Syrii. (3) Szli więc wszyscy do spisu, każdy do swego miasta. (4) Poszedł też i Józef z Galilei, z miasta Nazaretu, do Judei, do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem, dlatego że był z domu i z rodu Dawida, (5) Aby był spisany wraz z Marią, poślubioną sobie małżonką, która była brzemienna.

[2,6-21] FRAGMENT B - Świadectwo anioła Pańskiego i pasterzy o przyjściu na świat Zbawiciela Pana.

A (6) I gdy tam byli, nadszedł czas, aby porodziła. (7) I porodziła syna swego pierworodnego, i owinęła go w pieluszki, i położyła go w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie.

B (8) A byli w tej krainie pasterze w polu czuwający i trzymający nocne straże nad stadem swoim. (9) I anioł Pański stanął przy nich, a chwała Pańska zewsząd ich oświeciła; i ogarnęła ich bojaźń wielka,

C (10) i rzekł do nich anioł: Nie bójcie się, bo oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem wszystkim ludu,

D (11) gdyż dziś narodził się wam Zbawiciel, którym jest Chrystus Pan, w mieście Dawidowym. (12) A to będzie dla was znakiem: Znajdziecie niemowlętko owinięte w pieluszki i położone w żłobie.

E (13) I zaraz z aniołem zjawiło się mnóstwo wojsk niebieskich, chwalcących Boga i mówiących: (14) Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom, w których ma upodobanie.

D1 (15) A gdy aniołowie odeszli od nich do nieba, pasterze rzekli jedni do drugich: Pójdźmy zaraz aż do Betlejemu i oglądajmy to, co się stało i co nam objawił Pan. (16) I śpiesząc się, przyszli, i znaleźli Marię i Józefa oraz niemowlętko leżące w żłobie.

C1 (17) A ujrawszy, ogłosili to, co im powiedziano o tym dziecku. (18) I wszyscy, którzy słyszeli, dziwili się temu, co pasterze im powiedzieli. (19) Maria zaś zachowywała wszystkie te słowa, rozważając je w sercu swoim.

B1 (20) I wrócili pasterze, wielbiąc i chwalcąc Boga za wszystko, co słyszeli i widzieli, jak im powiedziano.

A1 (21a) A gdy minęło osiem dni, aby obrzezano dziecko, tedy nadano mu imię Jezus, jak je nazwał anioł, zanim się w żywocie poczęło.

[2,22-24] FRAGMENT C - Ofiarowanie Jezusa Panu w świątyni jako pierworodnego.

(22a) A gdy minęły dni oczyszczenia ich według zakonu Mojżeszowego, (22b) przywieśli je do Jerozolimy, aby je stawić przed Panem, (23) jak napisano w zakonie Pańskim, iż: Każdy pierworodny syn będzie poświęcony Panu, (24) I aby złożyć ofiarę według tego, co powiedziano w zakonie Pańskim, parę synogarlic albo dwa gołąbki.

[2,25-38] FRAGMENT B1 - Proroctwo świadectwo Symeona i Anny o Jezusie – zapowiedź zbawienia dla świata i konfliktu Jezusa z przeciwnikami.

A (25) A był wtedy w Jerozolimie człowiek, imieniem Symeon; człowiek ten był sprawiedliwy i bogobojny i oczekiwał pociechy Izraela, a Duch Święty był nad nim. (26) Temu Duch Święty objawił, iż nie ujrzy śmierci, zanim by nie oglądał Chrystusa Pana. (27a) Przyszedł więc z natchnienia Ducha do świątyni,

B (27b) a gdy rodzice wnosili dziecko Jezus, by wypełnić przepisy zakonu co do niego, (28) on wziął je na ręce swoje i wielbił Boga, mówiąc: (29) Teraz puszczasz sługę swego, Panie, według słowa swego w pokoju, (30) gdyż oczy moje widziały zbawienie twoje, (31) które przygotowałeś przed obliczem wszystkich ludów: (32) Światłość, która oświeci pogan, i chwałę ludu twego izraelskiego. (33) A ojciec jego i matka dziwili się temu, co mówiono o nim. (34a) I błogosławił im Symeon,

B1 (34b) i rzekł do Marii, matki jego: Oto ten przeznaczony jest, aby przezeń upadło i powstało wielu w Izraelu, i aby był znakiem, któremu się sprzeciwiać będą, (35) i aby były ujawnione myśli wielu serc; także swoją własną duszę przeniknie miecz.

A1 (36) I była Anna, prorokini, córka Fanuela, z plemienia Aser; ta była bardzo podeszła w latach, a żyła siedem lat z mężem od panieństwa swego, (37) i była wdową do osiemdziesiątego czwartego roku życia, i nie opuszczała świątyni, służąc Bogu w postach i w modlitwach dniem i nocą. (38) I nadszedłszy teże godziny, wielbiła Boga i mówiła o nim wszystkim, którzy oczekiwali odkupienia Jerozolimy.

[2,39-40] FRAGMENT A1 - Powrót Józefa i Marii do Nazaretu z Jezusem.

(39) A gdy wykonali wszystko według zakonu Pańskiego, wrócili do Galilei, do miasta swego Nazaretu. (40) A dziecko rosło i nabierało sił, było pełne mądrości, i łaska Boża była nad nim.

SEKCJA C [2,41-3,38]

Budowa i wewnętrzny kontekst

Jezus Synem Bożym i synem ludzkim – świadectwo Jezusa w świątyni i postawa posłuszeństwa Józefowi i Marii.

Wezwanie do pokuty i przygotowania się na objawienie się Chrystusa – świadectwa Izajasza i Jana Chrzciciela.

Jezus Synem Bożym i synem ludzkim – świadectwo Ojca i Ducha oraz genealogii.

Związki:

FRAGMENT A-A1 – świadectwa złożonej tożsamości Jezusa: świadectwo Jezusa / posłuszeństwo rodzicom – świadectwo Ojca i Ducha Świętego / genealogia Jezusa jako potomka Adama.

Notatki

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

FRAGMENT B - budowa i przesłanie akcentu SEKCJI C

[3,1-20] FRAGMENT B - Zwiastowanie Jana Chrzciciela - prorockie wezwanie do upamiętania oraz ostrzeżenie przed sądem w kontekście zbliżającego się objawienia Chrystusa.

A (1) W piętnastym roku panowania cesarza Tyberiusza, gdy namiestnikiem Judei był Poncjusz Piłat, tetrarchą galilejskim Herod, tetrarchą iturejskim i trachonickim Filip, brat jego, a tetrarchą abileńskim Lizaniasz, (2) Za arcykapłanów Annasza i Kaifasza doszło Słowo Boże Jana, syna Zachariasza, na pustyni.

B (3) I przeszedł całą krainę nadjordańską, głosząc chrzest upamiętania na odpuszczenie grzechów, (4) *jak było napisane w księdze mów proroka Izajasza: Głos wołającego na pustyni: Gotujcie drogę Pańską, prostujcie ścieżki jego.* (5) *Każdy padół niech będzie wypełniony, a każda góra i pagórek zniesione, drogi krzywe wyprostowane, a nierówne wygładzone.* (6) I ujrzą wszyscy ludzie zbawienie Boże.

C (7) Mówił więc do tłumów, które przychodziły, aby się dać ochrzcić przez niego: Plemię żmijowe, któż wam poddał myśl, aby uciekać przed przyszłym gniewem? (8a) Wydawajcie więc owoce godne upamiętania.

D (8b) *A nie próbujcie wmawiać w siebie: Ojca mamy Abrahama;*

D1 (8c) *powiadam wam bowiem, że Bóg może z tych kamieni wzbudzić dzieci Abrahamowi.*

C1 (9) A już i siekiera do korzenia drzew jest przyłożona; wszelkie więc drzewo, które nie wydaje owocu dobrego, zostaje wycięte i w ogień wrzucone.

B1 a (10) I pytały go tłumy: Cóż więc mamy czynić? (11) A on odpowiadając, rzekł im: Kto ma dwie suknie, niechaj da temu, który nie ma, a kto ma żywność, niech uczyni podobnie. (12) Przychodzili też celnicy, by dać się ochrzcić, i mówili do niego: Nauczycielu, co mamy czynić? (13) On zaś rzekł do nich: Nie pobierajcie nic więcej ponad to, co dla was ustalono. (14) Pytali go też żołnierze, mówiąc: A my co mamy czynić? I rzekł im: Na nikim nic nie wymuszajcie ani nie oskarżajcie fałszywie dla zysku, lecz poprzestawajcie na swoim żołdzie.

b (15) *Gdy zaś lud oczekiwał i wszyscy w sercach swych rozważali, czy też Jan może nie jest Chrystusem,*

b1 (16a) *Sam Jan odpowiedział wszystkim, mówiąc: Ja chrzczę was wodą, lecz przychodzi mocniejszy ode mnie, któremu nie jestem godzien rozwiązać rzemyka u sandałów jego; On was chrzcić będzie Duchem Świętym i ogniem.* (17) *W ręku jego jest wiejadło, by oczyścić kępisko swoje i zebrać pszenicę do spichlerza swego, lecz plewy spali w ogniu nieugaszonym.*

a1 (18) Wiele też innych dał napomnień i zwiastował ludowi dobrą nowinę.

A1 (19) A tetrarcha Herod, strofowany przez niego z powodu Herodiady, żony brata swego, i z powodu innych złych uczynków, jakie popełnił, (20) przydał do wszystkiego i to, że wtrącił Jana do więzienia.

Notatki

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SEKCJA D [4,1-15]

Budowa i wewnętrzny kontekst

A (1) A Jezus, pełen Ducha Świętego, powrócił znad Jordanu i był wodzony w ~~mocy Ducha~~ [Duchu¹] po pustyni, (2a) ² przez czterdzieści dni

B (2b) kuszony przez diabła.

C (2c) W dniach tych nic nie jadł, a gdy one przeminęły, poczuł głód. (3) I rzekł do niego diabeł: Jeśli jesteś Synem Bożym, powiedz kamieniowi temu, aby się stał chlebem. (4) A Jezus mu odpowiedział: Napisano: Nie samym chlebem człowiek żyć będzie.

D a1 (5) I wyprowadził go na górę, i pokazał mu wszystkie królestwa świata w mgnieniu oka. (6) I rzekł do niego diabeł: Dam ci tę całą władzę i chwałę ich, ponieważ została mi przekazana, i daję ją, komu chcę.

b1 (7a) **Jeśli więc Ty oddasz mi pokłon,**

a2 (7b) cała ona twoja będzie.

b2 (8) **A odpowiadając Jezus rzekł mu: Albowiem napisano: Panu Bogu swemu pokłon oddawać i tylko jemu będziesz służył.**

C1 (9) Potem zaprowadził go do Jerozolimy i postawił go na szczycie świątyni i rzekł do niego; Jeśli jesteś Synem Bożym, rzuć się stąd w dół; (10) napisano bowiem: Aniołom swoim przykaże o tobie, aby cię strzegli, (11) i na rękach nosić cię będą, abyś nie uraził o kamień nogi swojej. (12) A Jezus, odpowiadając, rzekł mu: Powiedziano: Nie będziesz kusił Pana, Boga swego.

B1 (13) A gdy dokończył diabeł kuszenia, odstał od niego do pewnego czasu.

A1 (14) I powrócił Jezus w mocy Ducha do Galilei, a wieść o nim rozeszła się po całej okolicznej krainie. (15) On sam zaś nauczał w ich synagogach, sławiony przez wszystkich.

Związki:

A-A1 – warstwa zbiera proste idee wyjścia na pustynię i powrotu z niej; w obu miejscach podkreślone zostaje to, że Jezus jest w mocy Ducha.

B-B1 – dwukrotne wskazanie celu działania diabła w stosunku do Jezusa; zapowiedź ponownego kuszenia Jezusa w przyszłości.

C-C1 – dwa kuszenia, które łącznie obejmują różne obszary zabezpieczenia: pożywienie – życie; elementy dopełniają się przez różne środki zabezpieczenia: sam Jezus może dokonać czegoś dla siebie z racji swojego autorytetu – aniołowie wykonają coś dla Niego z tego samego powodu.

Notatki

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

¹ Kor. za gr.

² Brak w gr.

SEKCJA E [4,16-30]

Budowa i wewnętrzny kontekst

A (16a) I przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował, i wszedł według zwyczaju swego w dzień sabatu do synagogi,

B a1 a (16b) i powstał, aby czytać. (17) I podano mu księgę proroka Izajasza, a otworzywszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane:

b1 a (18a) Duch Pański nade mną, przeto namaścił mnie, abym zwiastował ubogim dobrą nowinę,
b (18b) posłał mnie, abym ogłosił jeńcom wyzwolenie,
c (18c) a ślepym przejrzenie,
b1 (18d) abym uciśnionych wypuścił na wolność,
a1 (19) abym zwiastował miłościwy rok Pana.

a2 (20) I zamknąwszy księgę, oddał ją słudze i usiadł. A oczy wszystkich w synagodze były w niego wpatrzone.

b2 (21) *Zaczął tedy mówić do nich: Dziś wypełniło się to Pismo w uszach waszych.*

C (22a) I wszyscy przyświadczali mu, i dziwili się słowom łaski, które wychodziły z ust jego,

C1 (22b) i mówili: *Czyż ten nie jest synem Józefa?*

B1 a (23) I rzekł do nich: Zapewne powiecie mi owo przysłowie: Lekarzu, ulecz samego siebie. Dokonaj także tutaj, w ojczyźnie swojej, tych wielkich rzeczy, które, jak słyszeliśmy, wydarzyły się w Kafarnaum.

b (24) *I rzekł: Zaprawdę powiadam wam, iż żaden prorok nie jest uznawany w ojczyźnie swojej.*

a1 (25) Prawdziwie zaś mówię wam: Wiele było wdów w Izraelu w czasach Eliasza, kiedy niebo było zamknięte przez trzy lata i sześć miesięcy, tak iż był wielki głód na całej ziemi, (26) a do żadnej z nich nie został posłany Elias, tylko do wdowy w Sarepcie Sydońskiej. (27) I było wielu trędowatych w Izraelu za Elizeusza, proroka, a żaden z nich nie został oczyszczony, tylko Naaman Syryjczyk.

A1 (28) I wszyscy w synagodze, słysząc to, zawrzeli gniewem (29) i powstawszy wypchnęli go z miasta, i wywiedli go aż na szczyt góry, na której miasto ich było zbudowane, aby go w dół strącić. (30) Lecz On przeszedł przez środek ich i oddalił się.

Notatki

.....

.....

.....

.....

.....

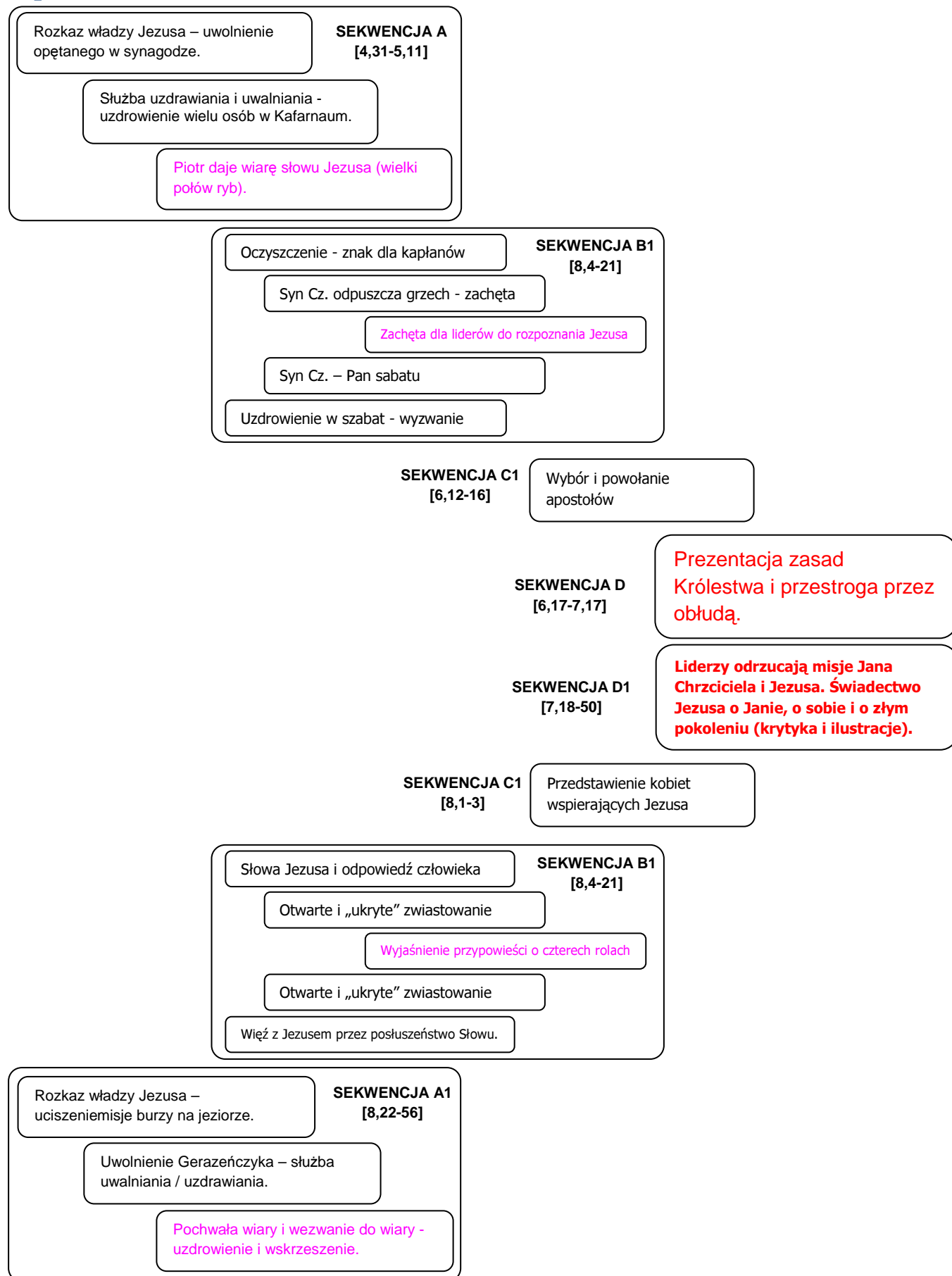
.....

.....

.....

.....

Wprowadzenie do SEKCJI F [4,31-8,56]

Argument SEKCJI F [4,31-8,56]

Prezentacja zasad Królestwa z akcentem na przestrożę przed obłudą.

Stan rozbicia ludu co do misji Jana i Jezusa. Akcent zostaje postawiony na odpowiedzi liderów – faryzeusze i uczni w Prawie odrzucili misję Jana Chrzciciela.

Mężczyźni i kobiety w otoczeniu Pana Jezusa

Autorytet Pana Jezusa w sferze duchowej (religijnej)

Autorytet Pana Jezusa pośród stworzenia

Notatki

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notatki

A series of horizontal dashed lines for taking notes.

Berea

Chrześcijański Ośrodek Edukacyjny